

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VIII. Lutherani & Caluinistae mutuo se accusant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

tiam tandem se totum conformarit, alibi dicam. Ex Antitrinitarijs illis vix quisquam maiori contentione pestiferam hanc doctrinam propagavit, quam Georgius Paulus, de quo supra aliqua mentio fuit facta, homo ambitiosus, impudens, impius, blasphemus, vti à Schlüsselburgio Lutheranorum appellatur, eam ob causam præcipue, quod scribere ausus est Lutherum scintillam tantum aliquam veritatis habuisse, sibi vero ac socijs plenam victoriam & triumphum deberi.

VIII. Sed & Petrus Stator & Georgius Blandratus in eodem stadio vehementer deludarunt. (a) Et hic quidem Albæ cum Lutheranis disputans, aperte fallus est à Lutherò sibi primum ad prævidendam veritatem, quam coram Senatu Genevensi confessus, & quam etiam ad extremum usque spiritum defendere paratus sit, oculos esse apertos. Id vero illis negantibus, Commentarios Lutheri in primum Caput Geneseos protulit: Sane Lutherum ad Arrianismum sensum delapsum, quum aliam illud suspicionem facit, quod non multo ante mortem è Litania verba illa tolli iussit, Sancta Trinitas, vnus Deus, miserere nobis. (b) Deinde etiam Lutherani per Austriam Prædicantes, ex Colloquij seu Conuentus inter ipsos habiti decreto, solennem illam omnium precationum, quæ in Ecclesia sunt clausulam, per Christum Dominum nostrum, immutarunt, substituètes illa verba, Per Christum seruum tuum fidelem. Sed Lutherani culpam blasphemix huius doctrinæ non magistro suo, sed Zuinglio & Caluino imputandam esse cõtendunt. Illa certè ad SS. Trinitatem directa præcatio Caluino numquam placuit, quod barbariem saperet. Idem aperte scribit, *Filium non esse è substantia Patris genitum. Personas Trinitatis nihil aliud esse quam proprietates. Quinetiam voces illas, Persona, substantia, plane abolitas atque obliteratas cupiebat. Deum immortalem! in quas tenebras incidunt qui clarum intueri solem non dignantur!* Sed, meo iudicio non errauerit quis, si vtrique tam Luthero quam Caluino blasphemam hanc doctrinam acceptam ferendam putet. Blandratus certe cum Lutheranis disputans, Lutherum; cum Calvinianis, Caluinum auctorem producebat. Cum Prædicante quodam Calviniano aliquando colloquens, eum rogavit ut quæ à Calvino cap. 11. & xv. Institutionum de Iesu Christo scripta essent, inspiceret: quod ille facere plane recusabat. Stancarus, (c) Tua, inquit, è Caluino, de Filio Dei doctrina, tota Arriana est. Sed & in omnibus Catechismis nullum de Trinitate

verbum; & in omnibus Precationum formulis nullum ad Dei Filium aut Spiritum Sanctum videas, legas audias. Hinc Schlüsselbergius Lutheranus, Negare inquit, non potestis, vestras omnes Ecclesias quas Reformatas dicitis, Arrianismum sapere. Magister noster Lutherus hanc pronunciauit sententiam, omnes Sacramentarios Arrianos esse. Sed & operæ precium est audire quomodo de nouis his Arrianis in Catalogo suo hæreseon loquatur. *Doctrina Caluini, inquit, pestiferam Arrianorum hæresin produxit, ut ipsi fatentur. Sed & quantum à doctrina illa absint, exemplis demonstrari potest: quorum vnum hoc loco allegare sufficiet, nimirum Adami Neuferi, Prædicantis olim Heidelbergensis primarij, qui è Zuingliano Arrianus, ex Arriano denique Mahumetista factus, Constantinopoli cum multis alijs Calvinistis circumcisus fuit. (d) Idem non multo post, An. scilicet MDXXXIV. die 11. Iulij. ad Stephanum Gerlachium sua manu scriptam epistolam misit, qua testatur, nullum sibi Arrianum notum esse qui non Calvinista fuerit. Tales fuisse Seruetum, Blandratum, Paulum, Alciarum, Dauidem, Gentilem, Grubaldum, Siluanum, & alios eoque qui Arrianismum vitare vellet, et Calvinismum fugiendum esse. Has noui huius Musulmani litteras idem Gerlachius Tubingæ hoensto ac mihi noto viro inspiciendas dedit, qui suis oculis eas vidisse ac legisse se mihi testatus est. Ite Geneuenses, si placeat, & inspiciat quæ Ioannes Matthæus in libro suo De cauendo Calvinistarum fermento de vobis scribat. Negari certe non potest, & quidem ipse Beza in vita Caluini fatetur, omnes illas hæreseon sordes quas Italia euomit, Geneuæ fuisse collectas. Initio more in scholis vsitato quæstiones eiusmodi proponebantur: tandem vero aperte in Senatu quoque cui Caluinus intereat, afferbantur. Sed cum Caluino Dictatore cuncta ibidem gererentur, ipsius Confessionis Fidei plerique quidem subscribere coacti sunt; sed penna sola persæpe, cor vero procul erat ab eâ. Nec mora, vbi apostata illi vident merces has eo loco, vnde primum eiusmodi hæreticas merces pangendi exemplum luculentum erat acceptum, parum gratas esse, alius aliud dilabi cœperunt, vt venales eas alibi proponerent ita factum est*

a Vid. Symler in præf. lib. de ater. Dei filio. b Staph. in epist. ad Episc. Agriensem. Crom. lib. 2. Hofi. in epist. ad Ducem Prussia Caluin. cont. Val. Gentil. & 2. epist. ad Polonos. Inst. lib. 1. cap. 13. sect. 19. & 23. ibi. sect. 25. c cont. Geneu. f. 118. d Georg. Eder. in 2. part. Inq. Euang.

est vt Geneva fieret sentina, in quam Italia Gallia- que sordes vniuersas apostatantium sineret im- mare, sed eiusmodi sentina ex qua tanquam satir- gine collectitia rursus peiore admistione Calui- niani Spiritus emanarent in reliquum orbem, ma- ximè septentrionem. sæpius quidem Caluinus eiusque sectarij cum huius farinae hominibus con- gressi ac colloquuti sunt, sed nullo cum fructu, vt Sendomiriensis An. 1568. cum Trideitis (a) & ibid. An. 1570. cum Ministris quarumlibet secta- rum (b) & Cracouiensis An. 1573. iterum cum Mi- nistris cuiusvis sectæ (c) & Vilenensis An. 1577. (d) & alterius cuiusdam Anno MD LXXXI. ce- lebrata Synodi exitus testantur. Vos enim, siue Lutherani siue Caluinistæ, vel inuiti fa- teamini necesse est, si ex vna scriptura res aga- tur, Nouis his Arrianis &c. cedere vos coactum tri, non minus quam Patres olim Veteribus Aria- nis, nisi ad vnanimem Ecclesiæ consensum & Tra- ditionem, illorum exemplo, confugiatis. Hæc e- nim illos docuit, tres personas consubstantiales esse, seu eiusdem natura & essentia, quas nos adoramus vnum Deum in plenitudine Trinitatis, & aquali- tate Trinitatis, in vna sola Deitate: sic vt subst- antia singularitas non confundat personarum plurali- tatem, & Trinitatis distinctio Deitatem non separet, qua vna tantum est: sed maneat vna Trinitas, & trina vnitatis: Itemque in Iesu Christo duas quidem & perfectas esse substantias, sed vnam tantum esse Per- sonam; vt nec naturarum distinctio persona vnitatem se- paret, nec substantiarum distinctio confundat vna per- sona. In Deo vnam tantum esse substantiam, sed tres personas: in Iesu Christo, duas substantias, sed vnam personam. Dic sodes quisquis es, qui nihil nisi S. Scripturam, nihil nisi expressum Dei Verbum audire vel reci- pere vis, quibus armis contra hos pugnabis? qua ratione te ab infinitis quæ ab ipsis afferuntur argu- mentis extricabis; nisi Traditionem & Ecclesiæ consensum velut pro sacra habeas anchora? Sed in- felices hos relinquamus; & ad alios eorum socios ac similia hæreseon Architectos transeamus, at præcipuos tantum. Omnes enim quis recen- seat? De illis quidem vbi de rerum, in Polonia & vicinis locis mutatione agetur, nouus dicendi campus aperietur.

De Georgio Blandrato Italo illud hoc loco tantum addam, ab eo in Transiluaniam transgre- so, Ioannem Secusium, Principis medicum imo principem ipsum Lutheranum, inde Caluinianum, actandem Arrianum factum. Principis huius casus

multos alios quoque impulit secumque traxit. Biblia vero tum misere admodum corrupta sunt, quæ Blandratus à Iacobo Palæologo in Græcam, & à Polono quodam Matthæo nomine vtroque Antitrinitario, in Hebraicam linguam verti cura- uir, vt nouis substitutis vocibus & phrasibus, sen- sum euertere, suisque opinionibus accommo- darent. Porro Blandradistarum hæresis fuit, præ- ter alia infanda, ab Apostolis solum Deum Patrem & vnum hominem Iesum Christum fuisse prædi- catum, sed postea à Catholicis esse excogitatam Trinitatem, & duos in mundum inuictos Chri- stos. Ab Apostolis fuisse prædicatum, illico post Ascensionem Domini ad futurum Antichristum & Ecclesiam aboliturum, idque iam pridem fa- ctum esse, ac Christi regnum interijisse funditus. Iidem coniunctis sibi Caluinianis & Bezanis Mi- nistris in Polonia & Transilvania, asseruerunt tres personas esse tres Deos & huius doctrinæ testes Caluinum, Bezam &c. Caluinianos primores ci- tabant. (d) Hinc Beza Statorum Blandratæ socium acriter suis epistolis perstrinxit. (e) Porro Blan- drato auiar à nepote pecuniæ eius inhianse vel alia causa mortem acceleratam præfocacione; de quo vide plura infra in Hungariæ & Transiluanicæ historiâ.

DE MVLTIS SECTIS TAM AB- surdis quam impijs.

CAPVT XVI.

ARGVMENTVM.

- I. De Anti Marianis, & alijs Deipara Virginis hostibus.
- II. De stirpe B. Virginis.
- III. De Antinomis, Boquiniis, Hutistis, & Inuisi- bilibus.
- IV. De Libertinis.
- V. De horribili Effrontium secta, & Valentianis.
- VI. De nouis Flaccianis, Manichæis, & Samosatensis.
- VII. Misera imperita plebs stultitia.

A a

VIII.

a Anatomia Eccles. Cathol. Tract. 2. pag. 113. Bronius in M. S. Tomo XXI. Annalium. b ibid. pag. 115. Anatom. c ibid. ead. pag. Anatomia. d pag. 116. Anatomia cit. e Anatomia Eccl. Cathol. Tract. 1. pag. AA. ibi citatis pag. 21. & 22. f Epist. 16.